Reglugjörð 183

um viðurværi skipshafna á íslenzkum skipum, svo og um það, hver læknislyf skuli vera á skipi og hve mikið af þeim.

Samkvæmt fyrirmælum 71. greinar í farmannalögum 22. marzm. þ. á. er hjer með sett reglugjörð sú, sem hjer fer á eptir, um viðurværi skipshafna á íslenzkum skipum, svo og um það, hver læknislyf skuli á skipi vera, og hve mikið af þeim.

1. Um viðurværi skipshafna.

Vikuskamtur fyrir hvern mann skal vera:

7 pd. af *brauði*, skonroki eða hörðum hveitikökum.
3 pd. af *saltkjöti* hráu, til þriggja daga.
1½ pd. af *söltu fleski* hráu, til tveggja daga.
1 pd. af *saltfiski* eða *hörðum fiski* til tveggja daga.
1 pd. af *smjöri*.
1½ mörk af *bygg-grjónum* í graut eða grjónasúpu.
1¾ merkur af *baunum*.
¾ pd. af *púðursykri* í kaffi og tevatn.
¼ pd. af *kaffi*.
4 kvint af te-laufi.
7 pottar af *öli*.

Mustarði, salti, ediki, sykri eða sírópi, svo og sveskjum eða rúsínum í grjónasúpu skal útbýta hæfilega. Jarðepli eða kálmeti, nýtt eða purkað, skal gefa að minnsta kosti tvisvar í viku, bæði þegar skipið er við land og í rúmsjó.

Nýtt kjöt skal gefa að minnsta kosti tvisvar í viku, þegar skipið liggur við land, og er skamturinn af því þá 1 pd. kjöts í hvort skiptið. Þegar skipið er í sjó skal að minnsta kosti einu sinni í viku gefa skipshöfninni nýtt kjöt, jafnstóran skamt og áður segir, eða niðursoðið kjötmeti, ef hitt er eigi til, og skal af því skamta 50 kvint af beinlausu kjöti eða 50 kvint af kraptsúpu, er sje þynnt með vatni svo, að nemi mörk af súpu á mann. Þegar nýtt kjötmeti er skamtað, fellur burt sá skamtur af saltkjöti, fleski eða saltfiski, sem annars hefði átt að gefa. Þegar nýr fiskur er fyrir hendi má fella burt hinn fyrirskipaða skamt af nýju kjötmeti einu sinni í viku.

Allur vistaforði skipsins skal við byrjun ferðar vera óskemmdur, hollur og vel með farinn, og skal hann vera svo ríflega tiltekinn, að ekki geti komið til þess að neitt vanti af því, sem fyrirskipað er, á þeim tíma sem ætla má að ferðin standi yfir.

Frá framangreindum ákvörðunum má gjöra þær undantekningar, er nú skal greina.

Brauð. Í staðinn fyrir 7 pd. af hörðum hveitikökum mega koma 7 pd. af hörðu svörtu »keksi« eða 10½ pd. af mjúku rúgbrauði eða 7 pd. af mjúku hveitibrauði.

Flesk. Ef flesk fæst ekki, mega í stað 1½ pd. af því koma 2 pd. af saltkjöti.

Smjör. Fari svo, að smjör gangi upp, og ekki sje hægt að fá smjör aptur, mega í þess stað koma 2 pd. af sykri eða 2 pd. af fleski eða 50 kvint af viðsmjöri með ediki eptir þörfum.

31. dag desembermán. 1890.

Reykjavík, Prentsmiðja Ísafoldar 1890.

183 *Bygg-grjón.* Vanti þau má í staðinn koma jafn mælir hrísgrjóna.

Baunir. Ef gular baunir vantar, má viðhafa aðrar baunategundir í þeirra stað.

Öl. Á stuttum ferðum, eða á ferðum í norðlægum höfum, þar sem öl getur lengi haldizt óskemmt, skal jafnan vera nægilegt af því handa skipshöfninni á verzlunarskipum, nema ófyrirsjeðar hindranir sjeu því til fyrirstöðu. Sje ölið uppgengið, og skipið statt á stöðum, þar sem vín fæst, svo sem í Frakklandi, Spáni, Portúgal og alstaðar við Miðjarðarhafið, skal hver maður fá hálfa mörk af víni í stað öls. Í rúmsjó eða á stöðum, þar sem vín er ekki alþýðudrykkur, skal í staðinn fyrir pott af öli koma blanda úr vatni og $^1/_{10}$ hluta úr potti af frönsku brennivíni eða rommi með 3 kvintum af sykri, eða þá $^1/_{16}$ potts af brennivíni með miðdegisverði.

Brennivín skal að öðru leyti að eins gefið þegar skipstjóra þykir ástæða til, svo sem þegar vont er veður, vinna ströng eða loptslag erfitt, hvort sem það er of kalt eða heitt.

Neyzluvatn. Þegar skip fara langferðir, skulu þau hafa neyzluvatn í vatnskössum úr járni. Á stuttum ferðum, og þar sem kalt er í veðri má að vísu nota trjeílát, en þau skulu þá jafnan vera brennd að innan; að öðrum kosti verður að sía vatnið og hreinsa, áður en þess er neytt.

Ef einhver matartegund gengur upp sökum þess að ferð tefst óvenjulega lengi, skal gefa skipshöfninni af annari tegund í stað þeirrar sem upp er gengin, svo sem grjón fyrir baunir eða baunir fyrir grjón, og skal skipshöfnin láta sjer það lynda.

* * *

Á skipum, sem eru í förum hafna á milli innanlands eða ganga til fiskiveiða við strendur landsins, má í stað hins framangreinda haga viðurværinu þannig, að hverjum manni sje úthlutað til hverrar viku:

7 pd. af *skonroki* eða í þess stað
9 pd. af *rúgbrauði.*
2 pd. af *saltkjöti.*
$1^1/_2$ pd. af *smjöri.*
$^1/_2$ pd. af kandíssykri.
$^1/_2$ pd. af púðursykri (í tevatn).
$^1/_4$ pd. af kaffibaunum.
5 kvint af kaffibæti.
6 kvint af telaufi

og skal þá auk þess gefa eldaðan miðdegisverð sem hjer segir:

2 daga góðar *baunir* með $^1/_4$ pd. af fleski á mann hvorn daginn.

2 daga *graut* með hæfilegum púðursykri eða sírópi, annan daginn úr bankabyggi, en hinn úr hrísgrjónum.

1 dag *nýjan fisk* og jarðepli eða *saltfisk*, ef nýr fiskur fæst ekki.

1 dag nýja *fiskisúpu* (bætta á venjulegan hátt); sje nýr fiskur ekki til, þá nýja kjötsúpu, og vanti nýtt kjöt þá saltkjötssúpu, með kjöti, sem á að vera $^1/_4$ pd. á mann, vegið hrátt.

1 dag *sætsúpu* eða *kálmetissúpu.*

Enn fremur skulu hásetar fá soðinn fisk til mála eptir þörfum, þegar nýr fiskur er til, en ekki eiga þeir þá rjett á jarðeplum.

Graut, baunir og súpur til miðdegisverðar skal gefa eptir þörfum, og hæfilega 183
mikið af ediki, mustarði og pipar, svo og sveskjur í sætsúpu.

Það skal vera á valdi skipstjóra að draga af og gjöra breytingar á ofangreindu matarhæfi, ef hann álítur þess þörf sökum þess að útlit sje fyrir að útivistartími skipsins verði af óvæntum ástæðum lengri en til var ætlað, svo að matarskort geti að höndum borið.

Um ásigkomulag matvælanna við byrjun ferðar og um ríflegleika þeirra gildir hið sama og áður er fram tekið í reglugjörð þessari; einnig það, sem sagt er um brennivín og neyzluvatn.

2. *Um læknislyfja-forða.*

Meðalakassi skal vera á skipi hverju, og skulu í honum vera þau almennu meðöl til útvortis- og innvortis brúkunar, er hjer eru talin:

a.) Meðöl til útvortis brúkunar.

1. *Salmíak-spíritus* (Sol. ammoniaci) 25 grömm.
2. *Sápu-spíritus* (spirit. saponis camphor.) 250 grömm.
3. *Klórkalk* (Calc. chloratæ) 1/2 pd.
4. *Álún* (Sulph. aluminic-kalic. pulv.) 100 grömm.
5. *Heptiplástur*, 1 örk.
6. *Sárasalve* (ungv. ceræ) 50 grömm.
7. *Sárolía* (ol. carbolic.) 100 grömm.

b.) Meðöl til inntöku.

1. *Kamfórudropar* (æther spirituos. camph.). 25 grömm.
2. *Hoffmannsdropar* (æther spirituos.) 25 grömm.
3. *Kínadropar* (Tct. chin. comp.) 100 grömm.
4. *Laxerolía* (Ol. ricini) 250 grömm.
5. *Laxersalt* (Sulphas. magnesic.) 500 grömm.
6. *Uppsölupúlver* (Tartr. stibic. kalic.) 12 skammtar.
7. *Kínínpúlver* (Sulph. chinic.) 12 skammtar.
8. *Opiumsdropar* (Vin. thebaic.) 25 grömm.

Línskaf.

Efni í spelka.

Ljereptsbindi, svo sem svarar línlaki.

Stólpípa.

Jafnóðum og eitthvað eyðist af ofannefndum meðölum, skal fá í skarðið svo fljótt sem til lyfjabúðar næst, og skal það aðgætt að minnsta kosti einu sinni á ári, að meðölin sjeu góð og óskemmd, og því fleygt, er skemmt kann að vera.

Reykjavík 29. desbr. 1890.

Landshöfðinginn yfir Íslandi

Magnús Stephensen

Hannes Hafstein.